

ius modo hominis natura operatur, cum qua omnes artes omniaque artificia communicant, & medicus huius doctrina ignarus defraudat quandoque suam intentionem, propter attributa circumstantias & varias mutationes, quæ in multiplicibus humani corporis ventriculis contingunt. Verba Hippocratis.

Fusoria ars, alcalibus acida absorbi docet. Cap. 8.

OMnia mineralia cuiuscumque sunt generis, quæ metallica corpora absconsa gerunt, associata sunt acidis (sulphuri nimirum vario) quæ impediunt quominus metallum ab impuritate fordinarum segregari possit. In hac angustia necesse est confugere ad alcalia, quæ celerem præstant opem. In pulverem itaque reducunt minerale, idque alcali commiscunt ac in crucibulo fundunt, fusionem nitro accelerant, quod cum dicto sulphure accenditur, sic pro parte deflagrat, pars vero cum tartaro in alcali vertitur. Hoc alcali absorbet & combibit omne acidum, quod *metallum in fugam vertere potis esset, sed hac via fūdū*
in

*Metalli
precipita-
tio per Al-
cali.*

HIPPOCRATES. 45

in fusione petit, quem artiffæ REGVLVM, id est purum matallum sulphuribus priuum appellant: quod rursus sub cupella probatoria cum plumbo ad puritatem vltterius deducunt: de quo vide docimasticos, mei saltem est intentio de salium natura loqui.

Dixi, metalla etiam perfecta ab acidis mineralibus in fumum verti, quod in argento cum plumbo fuso in testa, quam cupellam vocant, facta ex Cinere lauato manifestum fit: in hoc frustulatim sulphur inijce, cuius aciditas cum fugit, etiam metallum in fugam vertit, quod recolligere licet madido linteo panno in camino expanso.

Aliud experimentum quo probantur metalla perfecta ab acido minerali in fugam verti, est Cementum illud quod Regale vocant, & componitur ex commune marino sale & laterum puluere, quo cum stratificant aureas monetas cupro ligatas, in hoc cemento aurum sine fusione dimittit cuprum quod cum acido salis spiritu in fumum abit, spiritus tamen etiam de auro non nihil secum aufert: sed cum spiritus acidus auro grauatius cooperacula testacea transuolare tentat terreum alcali

*Argentū
fugit cum
acido mi-
nerali.*

*Aurum
fugit cum
acido mi-
nerali.*

cali sorbet acidum fumum, & aurum irretitur seu præcipitatur, cooperculisque inhæret, dum spiritus hæc rodit, quæ postea conteruntur, cum argento viuo & aqua, in hac contritione mercurius bibit aurum, illudque hero suo reddit, quando per corium ab illo separatur.

*Regulus
Antimonij.*

Quemadmodum mineralia metalla ferentia in REGVLVM funduntur, eadem via etiam ex Antimonio Regulus præcipitatur: scilicet Antimonij Tartati ana lib i. Nitri lib. s. in puluerem contere, & commisce, & per vices hanc mixturam accende in crucibulo candefacto ad totius materiae accensionem, tunc addito igne fusionis alcali bibit aciditatem antimonij, regulique puri segregantur 4. vnciæ.

Sunt qui loco nitri sal marinum accipiunt, sed vt dixi non fit alcali cum sulphure, ideo Antimonium ab eius aciditate roditur & in ignis tortura eleuatur in bullas minusque cadit reguli. Hac exempla de præcipitatione per fusionem cum alcali in via sicca satis esse iudico.

Est & alius præcipitandi modus via humida dictus cuius exemplum

HIPPOCRATES. 47

emplum sit : Alkali quoddam in aqua solutum, vel commune purum lixiuium idem erit sicut semper vt dixi acida absorbet, & sic mundificat etiam sal petre seu Nitrum ab omni acido, quod ideo emunctiores medici in angina pro summo refrigerante elegerunt, ob id sal prunellæ vocari cœpit (quidam ex ignauis patribus, cum forte laudari à nostris audiuisset sal prunellæ, accessit noctu ad pharmacopolam, & de sale prunellæ quæsiuit num paretur ex prunis siluestribus vel domesticis? Hi tamen à vulgo idiotis & mulierculis canonici vocari amant) coquunt inquam nitrum in lixiuio alcalizato, donec gutta in frigidum ferro vt seuum constet, tunc in frigidum locum se ponunt, sine effusione in aliud vas, & per noctem in strias concreescere permittunt nitidissimas & purissimas, quas sequente mane abluunt. Alkali enim omne acidum nocuum & impurum ab illo absorpsit, sicut in humano corpore etiam contingit Hippoc. sic docente lib. I. de diæta.

Nitrum cū sulphure combustū fit salsum, & angina plus nocet quam prodest.

Nitri sic mundificati vires sunt diuinæ & innumerabiles in omnibus fere morbis, qui refrigerant

48 TACHENII
frigerationis indigent.

In alui stipticitate cum febrili calore coniuncta fit potus humectans, refrigerans & lubricans oculis & palato gratus ex nitro, Manna & aqua, proportionem pro indicantis exigentia.

Idem potus confert Astmaticis, febricitantibus, & ructibus ex acensis Hypochondrijs.

Urinæ ardori nitrum licet mundificatum non prodest, quod salforum more urinæ loca pertransit, quod alcalibus non licet ob rationes ubique explicatas, & mercurium non præcipitat, ideo salis naturam hoc loco sequitur.

Haftenus de acido & alcali in genere, nunc specialiter de Tartari alcali aliquid dicendum.

Alcali tartari prærogatiua.

Prærogatiua Alcali Tartari.

Cap. 9.

Aurum cum sit fere totum sulfur minimum dat mercurij.

Dixi quod inter fixiora alcalia sal tartari gaudeat singulari præuilegio, & licet sit corpus graue, terrestre, impurum, & sordibus inquinatum, digestum tamen cum quocumque metallo per debitum tempus id conuertit in mercurium currentem, quod expertus, incredulis